

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SIDSTE NYT.

TIDSSKRIFT FOR SORANERE.

Nr. 8.

15. Februar 1914.

1. Aarg.

SORANERLIV.

Af KR. ZARFMANN

Fandttes i Januar Hefte af »Tilskueren«

— 0 —

I 1856 havde min Broder Vilhelm og jeg været i Viborg med Forældrene for at besøge Faders ugifte fire gamle Søstre. De boede i deres Forældres Præstebolig, havde meget stor Gaard og Have. Vi lærte dér et Par jævnaldrende Fætttere at kende. Det var dog mest Hovedstaden, der betog os.

I Rønne var der kun tre à fire Huse med 2 Etager. — I København var det Husenes enorme Højde, Blomsterne og Kongeslottene, der imponerede. Vi boede paa „TRE HJORTER“. Faders Brødre var ved Havnen for at tage mod os. De kørte med Forældrene i første aabne Droske, Vilhelm og jeg ene i den næste. Vi stode begge op midt i Vognen og dansede rundt der. Nej se blot, nej se. — Det var Blomsterbutikerne i Store Strandstræde, der vakte Beundring, og Forældrene, der kunde se os fra deres Vogn, vare baade bange for os og ønskede at dele vor Jubel. Vi besøgte Moders gamle Lærerinde, Frøken Anna Mietzner, saa hos hende mange Kopier efter gamle Hollændere. Ogsaa Faders Venner var vi hos, besøgte min Tante, Admiralinde Zarhtmann, og beundrede meget i hendes — saa forekom det os — overmaade overdaadige Hjem paa Christiansholm. Der traf vi min smukke Cousine Wanda. Hun var dengang fjorten Aar.

I 1860 fulgte mine Forældre og min Broder Conrad mig til Sorø. Jeg var angst for at skulle skilles fra Forældrene, nød ikke Turen. Kommen til Sorø var jeg bange, jeg skulde blive syg. Forældrene kendte ganske lidt til Forpagter Graves paa Sorø Ladegaard. De førte mig derud. Fru Grave tog med allerstørste Kærlighed paa min Hjemve. Det var et dannet Hjem. — Det blev til, at jeg

med nogle Kammerater kom der næsten hver Søndag. Det Hus skylder jeg Ærbødighed og Taknemlighed. Moder havde ofte omtalt Fru Graves skønne Skikkelse. Hun var dengang fire og fyrré. Jeg var forbavset over, at nogen kunde have en saadan Harmoni i sin Person. Datteren Elisabeth havde meget af det samme. Hun havde en ung Raa, der fulgte hende paa Spadseture. Soranere vare væk i det smukke Syn. Forældrene modtog Indbydelse for mig til Professor Johnstrups. Fra Bedstemoder havde jeg Hilsner at bringe Digteren Ingemanns Frue og kom ikke sjeldent i det Hjem. Hendes Fader, Mandix, havde været Amtmand paa Bornholm. Hver Lørdag Aften tog de imod, hvem der vilde komme til Te. Der var meget gammeldags, havde aldrig været nogen Lampe i Husct, men Tællelys eller Vokslys. Efter Aftensbordet ufravigeligt en Tevandsknegt — en stor Kontorkop stærk Te med Rødvín og Sukker. Æbler, Rosiner og Mandler. Fruen var tommelig døv, lille, med et klogt Ugleansigt med store, lysende Øjne. Hun bar særlig Dragt. En sort Halvkaabe og en Art Turban om sine hvide Lokker. Denne var om Hverdagen sort, om Søndagen hvid med mange Straaporlor. Vægge og Døre var behængt med Billeder, mangfoldig malte af Fru Ingemann. Der var et blodigt Sværd med en Laurbærkrans, et gyldent Kors med hvide Liljer og ikke faa bibelske Motiver. Blandt andre husker jeg Disciplene, som vække Christus i Baaden paa Søen. Det var Havblik og Christus længere end Baaden. Det sidste lo Ingemann ad, men lod forøvrigt til at være indtagen af Billederne. Gæsterne vare oftest afdøde Digter Wilstors Damer, Max Haxthausen, enkelte Lærer ved Akademiet, et Par Frøkener Galschiøt, H. C. Andersen og gamle Landskabsmaler Harder. Denne og Ingemann gik efter Bordet gerne sammen op og ned Gulvet og overgik hinanden i at fortælle Historier. Det klædte den overordenlig zirlige Ingemann, naar han skulde bruge et groft Udtryk i en Sømandshistorie. Harder havde netop fortalt, hvorledes de smukke napolitanske Damer i den tidlige Morgen forrettede deres Nødtørft fra Balkoner og Terasser lige ned i Toledoen. — Ingemann fortalte om en Sømand, der var bekendt for aldrig at fattes Svar. En Hærré spurgte ham fripostigt, om hvorledes Vejret vilde blive i Morgen. Sømanden gav ham en

forsvarlig Næsestyver: hvorledes Vøjret bliver, ved jeg ikke, men der skal dér den Ono lyne mig blive rødt og blaat i Morgen. — Marstrands Billede med Guldhornet ligner Ingemann overordentligt godt. Han var en lille Mand med langt hvidt Silkehaar, fine Fingre og havde meget Fløjl paa sin side sorte Kofte. — Enkelte Gange blev der læst højt af Andersen eller Ingemann. En Aften læste han en Salme, han lige havde skrevet. Meget ofte kom Samtalen paa det Overnaturlige, som baade Ingemann og Fruen fuldtud troede paa. Hun fortalte, at den Dag hendes Mor var bleven begravet, sad hun og en Pige og talte om et Sted i Bibelen, der var Moderen særlig kært. Hun bad Pigen hente Bibelen. Hun kom bestyrtet tilbage. Fruen fulgte hende. De saa begge Moderen sidde paa Forhøjningen ved Vinduet og læse i Bogen. Da de kom derhen, var Synet forsvundet. Bogen opslaaet paa det omtalte Skriftsted

Ingemann fortalte en mærkelig Historie. — En Aften var han og en Adjunkt Rosing ude i Filosofgangen at spadseré. De gik hjemad, det var i Skumringen. — Pludselig griber Rosing Ingemanns Arm: „Ser Du ham, der gaar forved os?“ „Jeg synes det er dig?“ — „Lad os gaa til!“ — Gik de hurtigere, gik ogsaa Spøgelset hurtigere. Netop den Vej, de skulde. De maatte forbi Ingemanns Hus, for at komme til Rosings, som laa lige overfor, der hvor Ingemanns Grav nu er.

I Hjørnevinduet laa Fru Ingemann og nød Aftenens Skønhed. De andre to saa, hvorledes Spøgelset forsvandt ind ad Rosings Dør. Fru Ingemann havde absolut ikke set noget. Hun syntes, det var meget uhyggeligt, besvor Rosing, at han skulde tage sin Te med dem. Senere paa Aftenen var hun saa opskræmmet — og det var de nok Allo — at hun absolut ikke tillod Rosing, at gaa hjem. — Han laa i deres Gæsteværelse. — Om Morgen, da han kom over i sit Hjem, var Loftet i hans Sovværelse skredet ned og havde knust hans Seng.

Forældrene havde sendt mig Rektor Espersens bornholmske Sange, for at jeg skulde forære Ingemann dem. Jeg maatte oversætte dem for ham, hvilket skulde ske nøje og tog lang Tid, Flere Steder kunde jeg ikke. Han lo ad mig. Jeg maatte ogsaa, da jeg havde skrevet hjem og faaet ny Oplysning, præ-

sentere ham mine Fejl. De interessere ham, især Sjøkarijn. Han sagde, at de var gode, at man burde forlange bornholmsk i Skolerne, som man nu lærte Græsk for at læse Homer og Sofokles. Ved min megen Omgang udenfor Akademiet kom jeg ikke saa meget i Kast mnd Kammeraterne, som jeg burde. Meyer og jeg vare eneste i øverste Afdeling af Rønne Skole, i Sorø var vi en og tredive. Laa paa tre Sovesale. Der kunde blive vældigt Spektakel. Man skaanedes ikke Sengeklæderne. Jeg vidste, hvor svært mine Forældre havde haft for at skaffe det reglementere.

Vi holdt meget af Rektor Bojesen, Professor Johnstrup og Religionslæreren, senere Pastor Frimodt. Denne tog Undervisningen paa en anden Maade, end jeg før havde kendt. Skildrede med Forkærlighed, hvilken stor Synder han havde været, gyste ofte tilbage for sig selv. Var jævnlig en Bøn nær i Timen. Smuk var han og forstod at indtage os for sit fine Ansigt og sine aristokratiske Hænder. De andre opfattede ham med samme Forundring og Beundring som jeg. —

(Fortsættelse følger i Nr. 9).

HUSK!!!

—o—

(I forrige Nr. af „SIDSTE NYT“ havde jeg arme Synder skrevet „Hr. Mortensen“. —)

Det var forleden nede i Cafonia. Hr. *Jul*-Mortensen stod i Døren mørk truende og vinkede mig ind til sig. „Hør Hændil! Jeg hedder forresten *Jul*-Mortensen!“ — „Ih ja det har jeg helt glemt; De maa meget undskylde! — Altsaa husk nu endelig for Fremtiden *Jul*'et, hvis I har jeres Kinder kære. L. B. H.

STINES FØDSELSDAG.

—o—

Vejret havde været graat, og Regnen havde strømmet ned i lange Tider; men i Dag straaledes Solen, og Søens smaa Bølger blinkede og funkledede som Krystaller.

Men det var jo ogsaa Stines Fødselsdag. —

Vintersolen faldt ind ad de smaa Vinduer i Stines lille, hyggelige Stue. Dampen steg op fra Kaffe-kanderne. og Passi-aren gik livligt.

Nu aabnes Døren, og Fødselsdagsbarnet kigger ind med et Ansigt, der straal'er af Glæde.

„Vil De ikke ind og se alle de Blomster, jeg har faaet i Dag. „Jo, Tak!“ Det vil vi jo alle gerne, og vi træder ind i Stines pæne Stue, hvor der er fuldt op af smukke Blomster.

„Næ' hvor de er pæne.“ —

„Ja“, siger Stine „der bliver saamænd vist saa mig megen Opmærksomhed i Dag.“

„Ja Stine“, siger en smilende. „men De har jo ogsaa været artig hele Aaret rundt! — Sikken et dejligt Vejr, det er!“

„Ja, jeg er saamænd ogsaa saa glad, saa glad, som jeg ikke har været længe;“ slutter Fødselsdagsbarnet, og vi gaar atter ind til vore Kaffe-kopper.

Men da Klokken nærmer sig Skoletid, og vi vil gaa ud for at betale, siger Stine: „Nej, i Dag er det mig, der gi'r. Vi protesterer først, men da vi mærker, det er forgæves, siger vi: „Farvel og mange Tak“, og gaar med en usvækket Pengepung og et straalende Humør hjem ad den solbeskinnede Landevej.

Vi mærker, at vi ogsaa har faaet en Del med i Stines straalende Fødselsdagsglæde, og vort Siud fyldes med Vellyst og vi ønsker alle, at Stine maa leve mange lykkelige Aar endnu og faa mange lige saa gode Fødselsdage om igen.

I al Beskedenhed.

JOKUM.

NB. Maa jeg som Redaktør af: „SIDSTE NYT“ takke „Jokum“ for dette lille Stykke; thi det viser, at vore Abonnenter har lagt Mærke til vort lille Opraab i forrige Nr. Vi har desuden modtaget et Par Vers under Mærket „Fox“, men de er baade for flabede og for daarlige.

L. B. H.

DEN GODE HYRDE.

Dette Billede er tegnet af Professor CHR. DALSGAARD, der var Tegnelærer paa Sorø Akademi fra 1862 til 1892. Død 1907.

Nationalgaven.

—0—

»Slesvigs land genvundet
det er kampens mål«.

Fr. Paludan-Müller.

I år er et halvt århundrede forløbet, siden Danmark blev lemlæstet, og en del gammelt dansk land kom under fremmedherredømme.

Trods tvang og drillerier af enhver art voxer dog dansk sprog og kulturs område i Sønderjylland for hvert år mere og mere; men til gengæld bliver kampen hårdere og hårdere for hvert år.

Nu har en del højtansete danske mænd, der tilhører alle partier (mænd som professorerne: Friis, Gertz, Heiberg, Vilh. Thomsen, provst Ussing, Marrott, A. C. Meyer og mange andre) besluttet at foretage en indsamling til en nationalgave til de danske sønderjyder for at styrke og opmuntre dem i deres kamp.

Enhver dansk mand bør selvfølgelig støtte denne indsamling, og lad os her på skolen hver især være enige om at støtte den; hver enkelt efter sin evne. Komitéen modtager gaver dels bestående af penge, dels af bøger og kunstgenstande.

C. C. Andersen vil forestå indsamlingen i IV m., Amby i realkl. og jeg selv i Ig. Hvis nogen i III—I m. ogsaa skulde have lyst til at støtte indsamlingen, kan de give bidrag til hver af os; men der vil ellers ikke blive foretaget nogen indsamling i disse klasser.

Lad os så nå et pænt resultat!

A. KRAGELUND.

Vor Præmie-Opgave.

Stemmerne faldt saaledes: Hr. Erlandsen, 9 Stemmer. — Hr. Zoffmann, 8 Stemmer. — Hr. Nielsen og Hr. Smith-Phiseldeck hver 2 Stemmer. — Hr. Frørup, d'Hrr Müller og Thomsen, Hr. Gad og Hr. Frimodt hver 1 Stemme. — 1. Præmie tilfaldt: P. Jensen IV m. a. — 2. Præmie: H. Trolle IV m. a. Præmierne kan afhentes hos mig paa Kammer Nr. 7, d. 14. Februar 1914.

L. B. H.

Stine!

—o—

*Har De hørt, hun vil fylde halvfjerdsindstyve Aar
den venlige, gamle Stine,
og at Fødselsdagen De Kaffe faar!
gratis? Ja, det ka' godt hende li'ne.*

*Der lugter af Chokolade og Kaffe,
af al den Slags, som Stine ka' skaffe;
der er saa travlt i det lille Køkken,
for i Dag er Stine hjem søgt af Lykken.*

*Hun staar imellem mange Blomster
og giver saa mange Velkomster,
hun trykker saa mange Hænder,
for Stine har mange Venner.*

*Vi har siddet i hendes Stue derude
og hørt Regnen slaa imod Rude,
vi har siddet under lysegrønne Bøge --
ja Stine er værd at besøge.*

*Og saa til Lykke Stine, med de halvfjerdsindstyve Aar,
gid altid der er mange, De kan give en Kaffetaar.
Gid vi maa beholde Dem længe!
Og saa til Lykke -- fra deres Dreng.*

Sors i Februar 1914.

Frederik Nygaard.

Jeg er spændt paa Enden!!!

—o—

I Morgen, den 15. Februar, spiller Allumnerne Komedi! Uha, hvor jeg er spændt! Allerede i mange Dage har jeg belejret Nøglehullet ind til Festsalen, men hver Gang kom en underlig, fladbrystet Dame og puttede Vat i det. Det var ufor-

skammet! Men hvad! Man er god af sig, og en Dame kan man da ikke udfordre! Forleden saa jeg et Par blaa Brilller og en Krigsmedalje, saa jeg er lige ved at springe i Luften af Nysgerrighed. — Men paa Gensyn i Morgen. PIP-HANS.

Frikvartersbillede.

—o—

„Dinge-ling-ling?“ Det er det moderne elektriske Ringeparat, der sender sine Malm-(?) Toner ud over den mer eller mindre indslumrende Skole. — Først stormer 1. Klasserne ud. Nogle halvsovende, andre boltrende sig som smaa Kattekyllinger; væltende, puffende farer de frem. Saa lyder et Drøn! Alt er Bulder og Brag! 2. og 3. Klasse har faaet fri og styrter af Sted. „Hør skynd dig Lochr. Vi leger Tagfat paa Plænen!“ udbryder Nathan og juler videre. Men Lochr svarer overlegent: „Næh, gider ikke! Gør du?“ spørger han sin Sidemand, den tykke Skipper. Da lyder atter Larm og denne Gang saa stærkt, at det overdøver Svaret. Nu er det de andre Klasser, der slipper fri. Først kommer 4. Klasserne. De er ogsaa kaade og muntre, men efter dem kommer 1. g'erne og Real'erne. Nogle af dem lider allerede af „Storhedsvanvid“ og tror, at de er „voksne,“ andre, som for Eksempel den lange „Boyc“ og den tykke „Luns“, overgiver sig endnu til Ungdommens Fornøjelser. 2. og 3. g'erne gaar rundt som rene Alvorsmænd. Et Sted diskuterer Amby med sine Klassekammerater. Et andet Sted fortæller 2 g'erne Historier. Ude i Fratergaarden løber nogle og leger; andre giver „Lygtepælsture“ og et andet Sted frenviser den „stærke Harald“ sine Klunser. Omme paa Plænen løber nogle og leger den omtalte Tagfat, men oppe paa Stentrappen staar flere „Skumlere“ og læser af fuld Kraft. Da lyder Klokkeren atter! Alle de mindre styrter af Sted i vild Fart. De ældre skrider mere gravitetiske hen over Fratergaarden, men da Hr. Wiese viser*) sig i Døren, dundrende med Stokken, sættes Farten straks op og snart har alle indtaget

*) (Det skal ikke være en Vittighed!!!)

deres Pladser. Skolen sover atter — for først at vækkes, naar
40 Minutter igen er henrundne. SORANEREN.

Til Stine!

—o—

Timerne iler, hastigt Dagene gaar,
tænk Jer! Stine har naaet Støvets Aar — — —
Alle ønsker vi Stine lyse Dage,
uden Sorg, uden Sygdoms haarde Plage.

Vi ønsker Stine, saa kærlig og saa rar,
en Livsaften, straalende, ja lys og klar. —
Maa Stine endnu leve i mange Aar
og se mangan Vinter og Sommer og Vaar. —

„Tak, Stine! for Kaffe, Cigarer og Kager,“
alt hos Stine saa friskt og dejligt smager. —
Hun elsker os — af Stine holder alle,
saa venligt ved Fornavn vi hende kalde.

Ja, en Tak til Stine vi dog sige maa,
Tak fra os alle, baade store og smaa.
Naar vi rejser, ta'r vi med os et Minde
om Stine, vor gamle, gode Veninde.

Alle raaber vi højt i flerstemmigt Kor,
ja, jubler, synger begejstret disse Ord:
„Maa kære Stine leve rigtig længe
og tjene en gruelig Masse Penge!“

Dagene gaar — Ja og Aarene glide —
maa de for Stine blive lyse og blide,
en kærlig Tanke til hende vi sender
alle vi, hendes gode, gamle Venner.

S—a.

Blandet Nyt!

Fru MARIE BREGENTHDAL læste Søndag den 1. Februar sine Værker op i Festsalen. Fruen egnar sig ikke just til Oplæser, men hun høstede alligevel nogle Gange Bifald, bl. a. ved en Scene mellem en Moder og hendes Børn fra hendes Bog „En Dødsnat“.

„Gamle“ har det helt godt nu og underviser paa Kraft.

Der har i de sidste Uger raset vilde Kampe mellem Iib og Ia og b. Men Hr. WIESE er jo nok Mand for at holde Orden.

Søndag den 8. Februar afholdtes en Koncert.

ANNONCER.

Severin Larsens

Skræderforretning

anbefaler

Elevklædninger, Ulsters samt alt Akademiarbejde.

Telf. 284.

Reparationer udføres.

Telf. 284.

Værktøj,

Lommeknive, Husflidsværktøj

købes bedst

hos

V. Klitgaards Efterf.,

Holger Eich.

Enhver Soraner holder af at „læse Morskab“.

BOGVENNEN

redigeret af
Th. Lind,
indeholder
Masser af
udmærket
Læsning
og en
Rigdom af
Billeder.

Premieopgaver
i hvert Nr.
32 Sider
hver 14. Dag.

BOGVENNEN

ligger til
Gennemsyn hos
Boghandlerne
Clausen og
Svegård.
To Numre er
udkomne i 1914.

Pris:
20 Øre pr. Nr.
(Dobbelt Nr.
30 Øre).
Kun 75 Øre
pr. Kvartal.

Alle Soranere holder derfor „Bogvennen“.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL, NORDISK FORLAG.

Hold: „SIDSTE NYT“! 60 Øre Kvartalet.

Næste Nr. den 5. Marts. Bidrag modtages til den 23. Februar, Kl. 8³⁰.

Udgivet af et Aktieselskab. Redaktør: L. HENDIL, H. HENRIKSEN (Ansvar-
havende). Ekspedition: Sorø Bystation.
Trykt i Sorø Bøgtrykkeri (Aktieselskab) ved Rø